

Ilmatila 2027 1. lausuntokierros

28.8. – 25.9.2025

Lausunnon antoivat:

- Forssan seudun ilmailuyhdistys
- Oikeusministeriö
- Rajavartiolaitos
- EFRA
- SIL: Liidinlajit
- Turun lentokerho
- Oulu Skydive Center
- Karhulan ilmailukerho
- Ilmasotakoulun lentokerho ja EFKA
- Immolan lentopaikka (EFIM)
- Oulun Ilmailukerho
- Finnair
- Kuopion ilmailuyhdistys
- Porin Ilmailukerho
- Cumulus
- Hyvinkään Ilmailukerho
- Nummelan Lentokenttäyhdistys (EFNU)
- Tampereen Ilmailuyhdistys
- Ilmavoimat
- Aii Airspace Design
- Sisäministeriö
- Keski-Suomen Ilmailijat
- Lahden ilmailukerho
- Nuorisoilmailijat
- Raahen ilmailijat
- Pyhäjokialueen Ilmailukerho
- Tampereen Laskuvarjokerho
- Räyskälä-säätiö (EFRY)
- Redstone Aero (EFPR)
- Fintraffic Lennonvarmistus
- Suomen Ilmailuliitto
- Kauhavan lentopaikka (EFKA)
- Finavia
- Helsingin kaupunki
- Kauhavan kaupunki
- Etelä-Pohjanmaan liitto
- Suomen lentopelastusseura
- Ilmavoimien esikunta

1. CTR/TMA/FIZ rakenteet

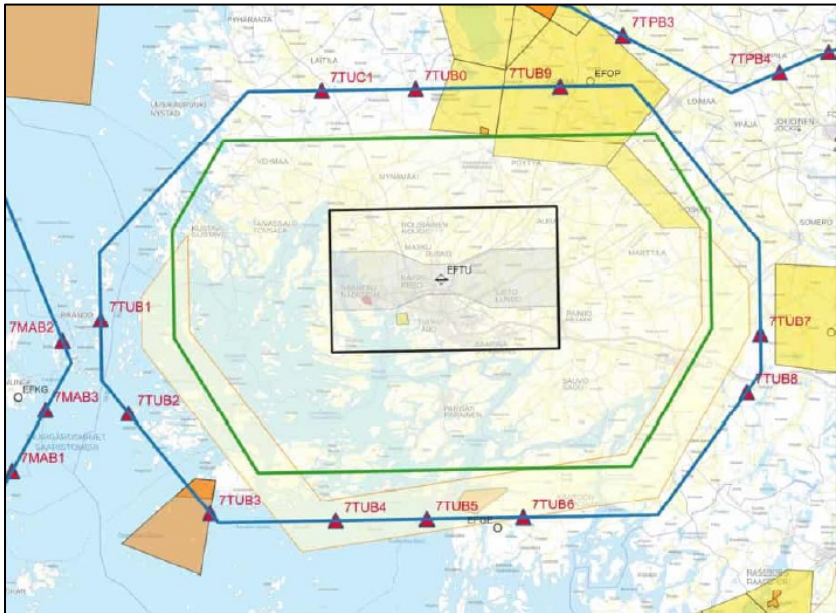
Ilmatilarakenteiden muutoksia koskevat kriittiset lausunnot koskivat lähinnä TMA-alueiden turhiksi koettuja laajennuksia ilmansuuntiin, jonne ilmaliikenteen Heatmap:n mukaan ei ollut liikennettä. Kriittisyyttä esitettiin myös liikennemääriin ja lentoasemalle operoivaan kalustoon nähden - laajennukset katsottiin näittenkin osalta ylimitoitetuiksi.

Vastustusta erityisen paljon TMA-laajennuksiin EFTU, EFTP, EFKU, EFKK.

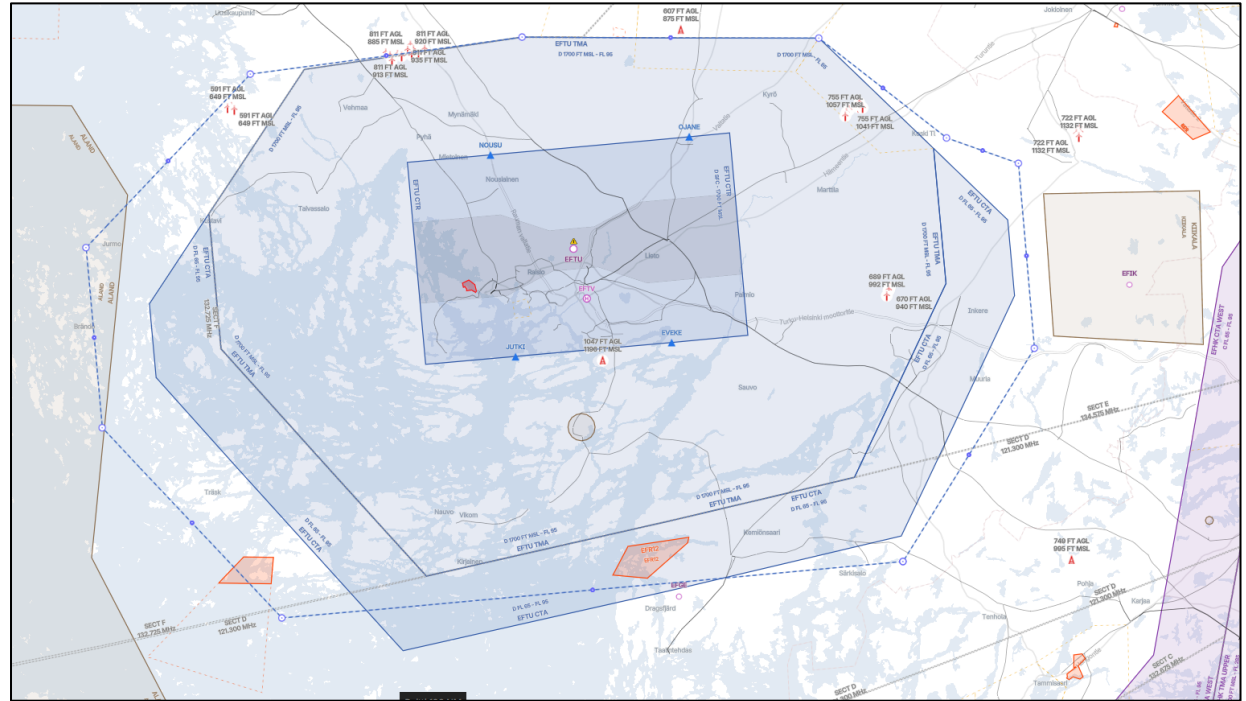
Lausunnot alleviivaavat tarveharkintaa, eli laajennukset vain pääliikennevirtojen mukaisesti todellisen tarpeen mukaan.

TMA-alueiden laajennusten katsottiin haittaavan voimakkaasti myös harrasteilmailun toimintaedellytyksiä.

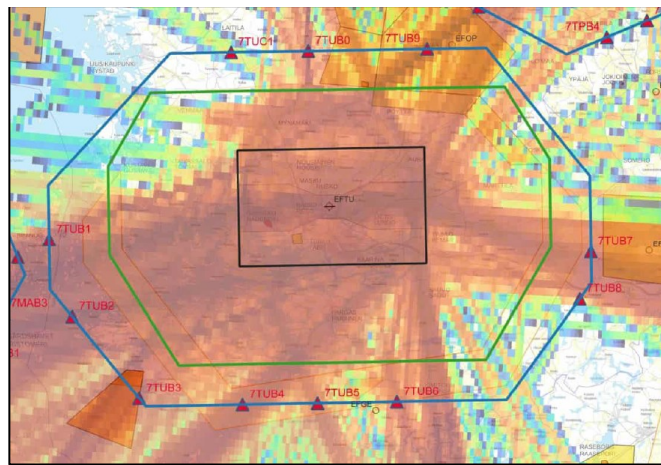
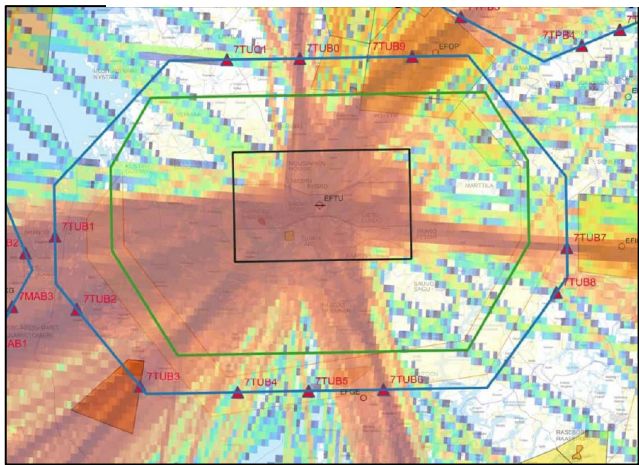
EFTU TMA UPPER FL65-FL95

Lentoonlähdöt

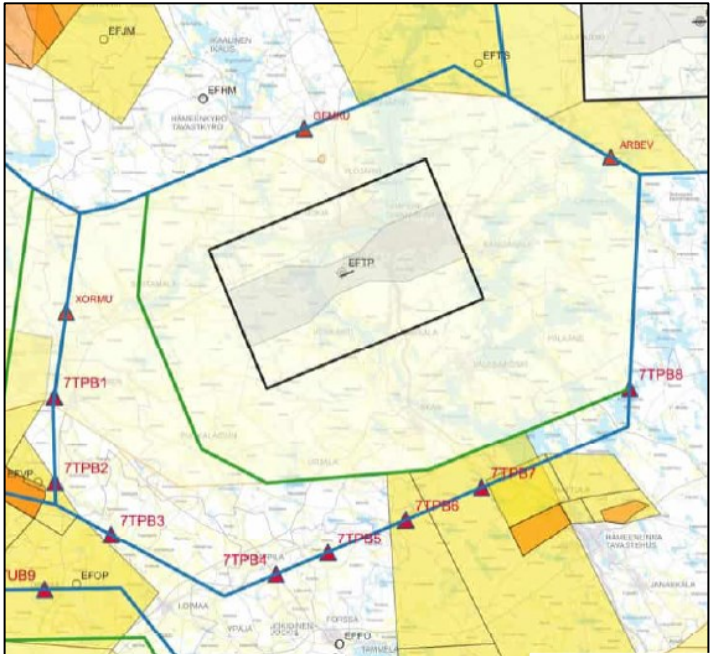

Saapuvat

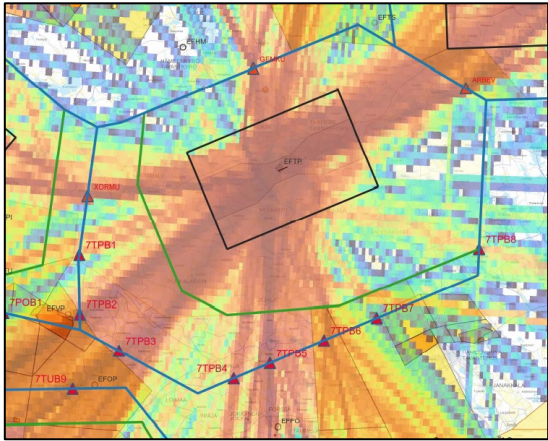

➤ Laajennukset pohjoisessa peruttu

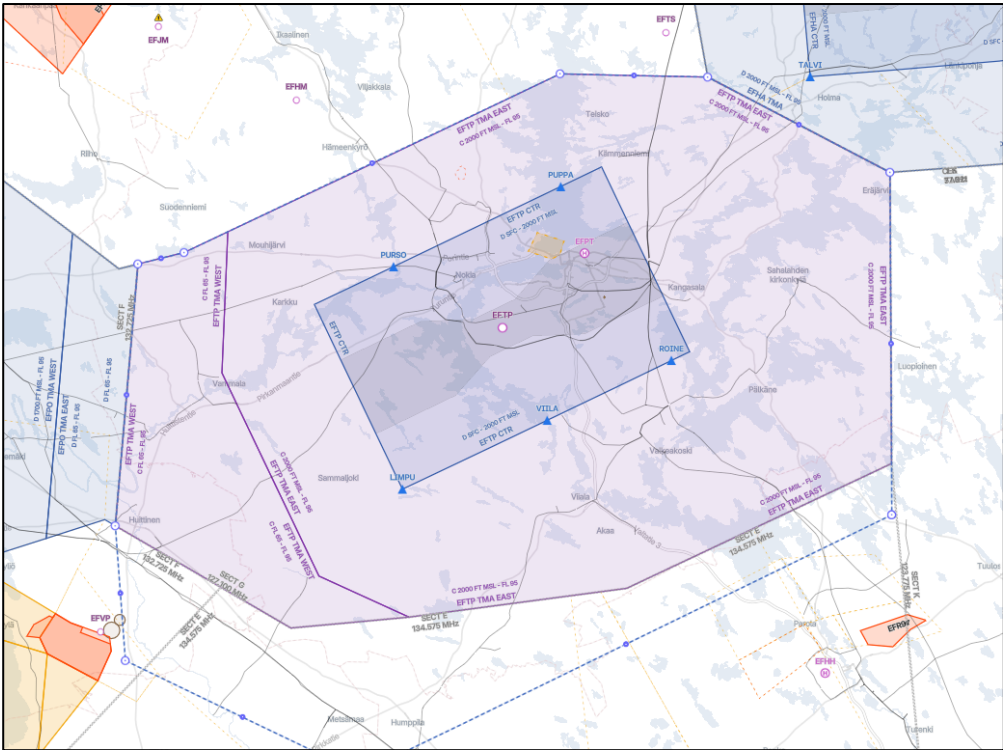
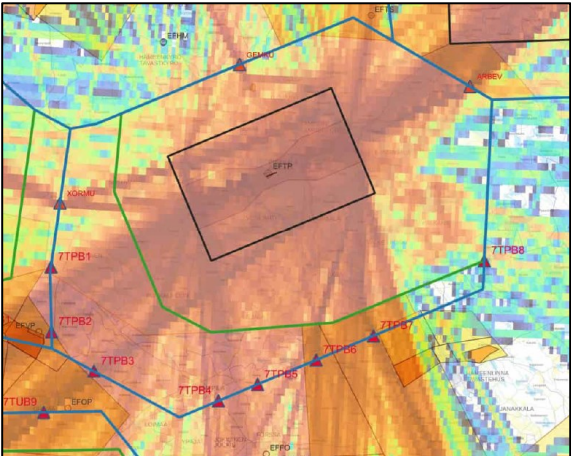
EFTP TMA UPPER FL65-FL95

Lentoönlähdöt

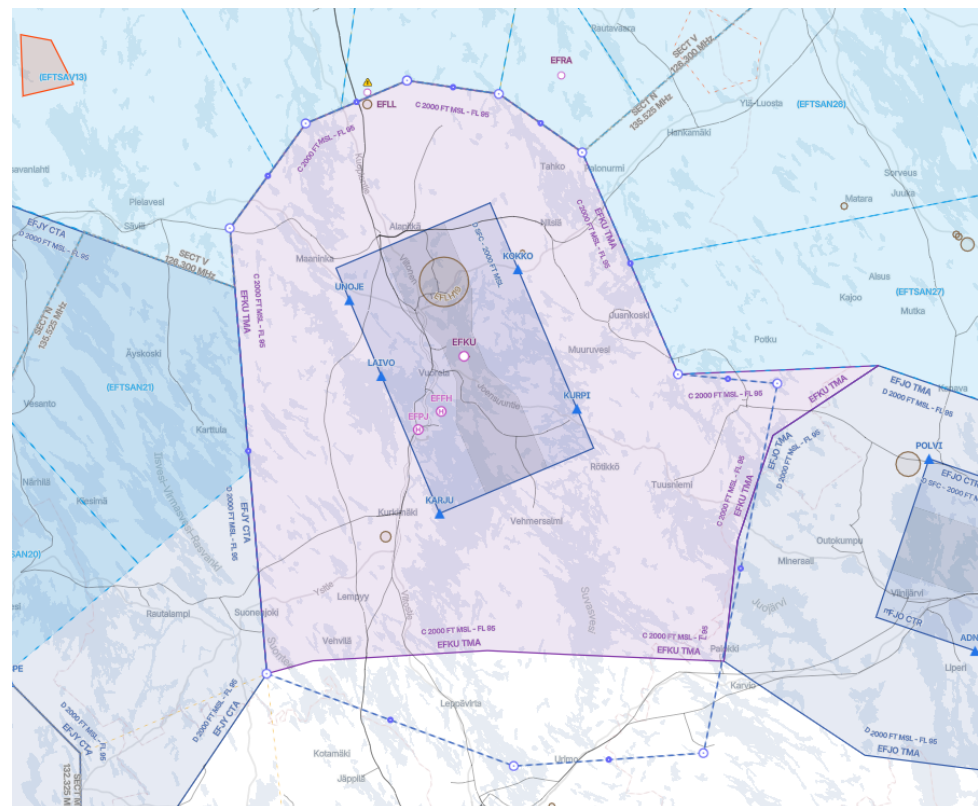
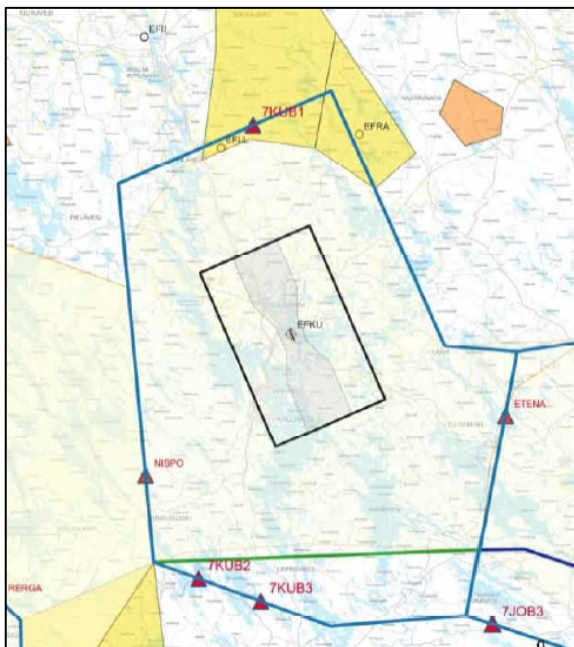

Saapuvat

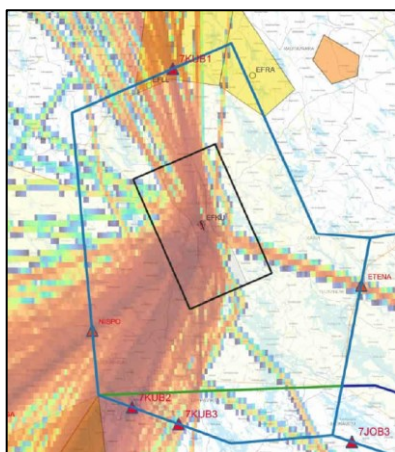

➤ Teiskon nurkka poistettu

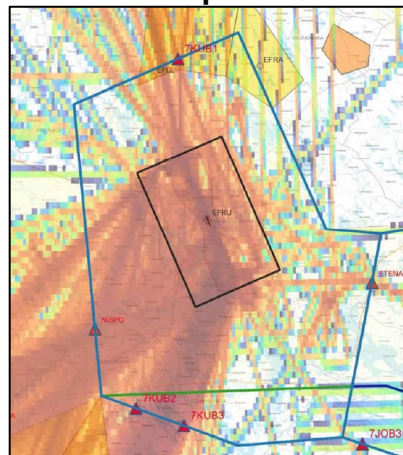
EFKU TMA UPPER FL65-FL95

Lentoonlähdöt

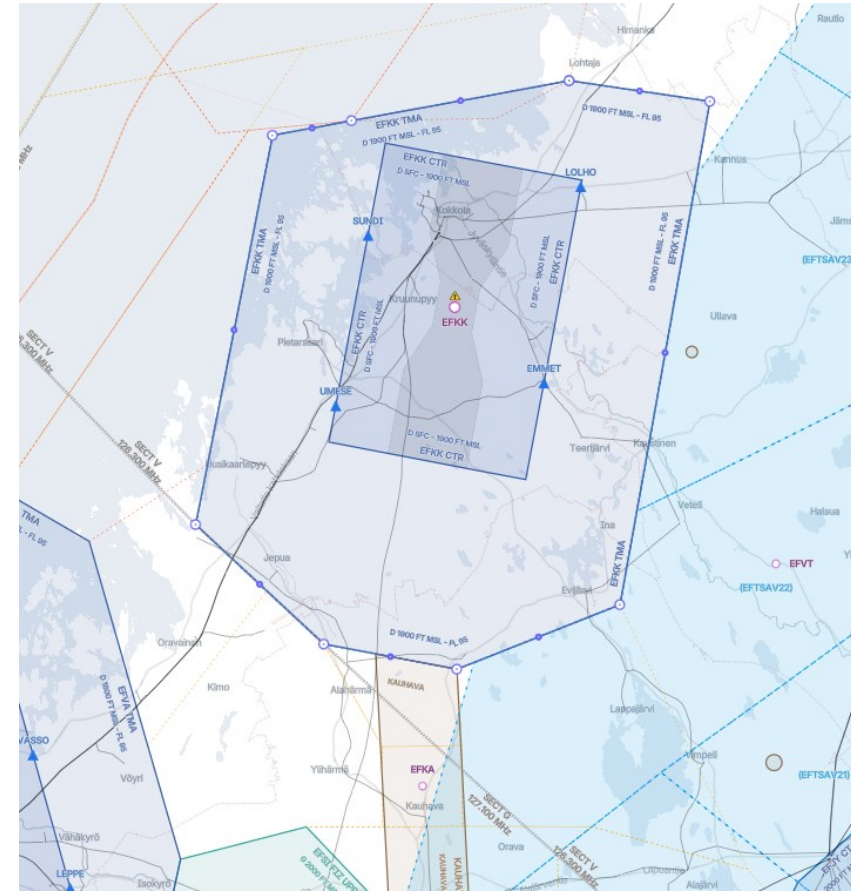
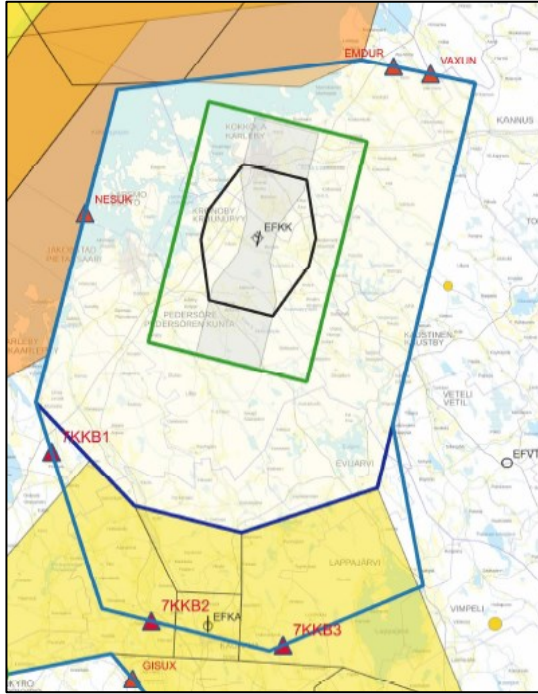

Saapuvat

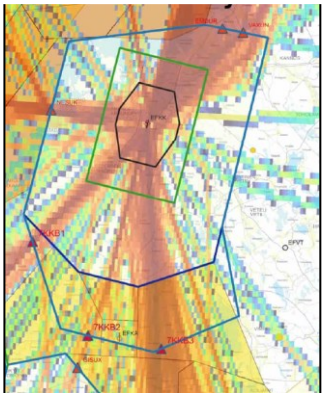

- Laajennukset pohjoisessa Rautavaaran päälle peruttu

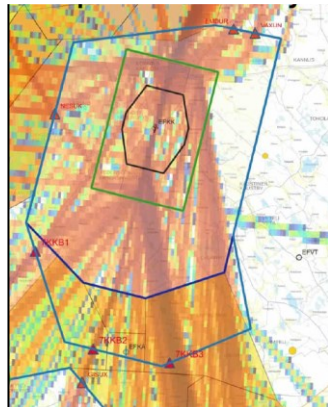
EFKK TMA UPPER FL65-FL95

Lentoonlyhdöt

Saapuvat

➤ Laajennus etelään peruttu

2. Ilmavoimien harjoitusalueet

Harrasteilmailun toimintaedellytykset ilmavoimien päivittäisen toiminnan alueiden alla sai palautetta lähinnä ASM-toimintakäsikirjan prioriteettikauden pituuden osalta.

- Harrasteilmailun kesäkauden FL65 prioriteettia halutaan yleisesti pidentää nykyisestä ja jopa nostaa ylärajaa FL95 korkeuteen.

Ilmavoimien harjoitusalueiden modulaarinen rakenne sai myönteistä palautetta.

- Toivottiin; (i) ennakoitavia käyttöikkunoita ja tehokasta tiedonvälitystä (AIP SUPP/AUP/UUP), (ii) mahdollisuutta lennonjohdon selvityksellä käyttää aktiivisia TRA-alueita, sekä (iii) vaikutusten jatkuvaa seuranta FRA-toimivuuteen.
- Huoli AIP-supplementilla perustettavista tilapäisistä harjoitusalueista - tieto ASM-toimintakäsikirjan prioriteeteista poikkeamisesta on saatava hyvissä ajoin, jotta niihin voidaan reagoida harrasteilmailussa -> ilmatilan varausprosesseja- ja tiedonkulkua on tehostettava.
- Esitettiin myös huoli GNSS-häiriötilanteiden aiheuttamasta lennonjohdon vektorointitarpeesta vs. porrastaminen Ilmavoimien harjoitusalueisiin.

3. Harrasteilmailun alailmatilan puhdistus tarpeettomista vaara-alueista valvomattomassa ilmatilassa / niiden optimointi

Tarpeettomia vaara-alueita näyttäisi olevan aika vähän.

➤ Jatkosuunnittelua tehty hyvässä yhteistyössä (Fintraffic, SIL, Ilmavoimat)

Tarve vaara-alueille on edelleen mm. Ilmavoimien päivittäisen toiminnan alueiden alapuolella, ATS-ilmatiloissa jotka eivät ole auki H24 ja harrasteilmailun toiminnassa yli FL95 korkeudessa.

4. 8.33 kHz radiopakon aikaistaminen huhtikuun 2027 AIRAC-päivälle

Esitettiin, että 8.33kHz siirtymää varten perustetaan työryhmä, joka mm. selvittelee, mitä muita kuin ATS-elinten taajuuksia tarvitaan jatkossa ja miten ne julkaistaan ilmailutiedotusjärjestelmässä - Näitä taajuuksia ovat ainakin:

- 122,200 Palo- ja pelastus
- 122,300 lentokoulutus
- 122,925 moottorilento
- 122,025, 122,750 purjelentokilpailut
- 122,950 laskuvarjohyppy ja riippuliito
- 123,100 etsintä ja pelastus
- 123,500 purjelennon yhteiskäyttökanava
- 133,325 valtakunnallinen dronetaajuus

5. Helsinki-Vantaan lentoaseman (EFHK) ilmatila

EFHK TMA UPPER alarajan nosto 3500FT korkeuteen koettiin positiiviseksi asiaksi, koska se vapauttaa operointia valvomattomassa ilmatilassa.

CDA/CCO -menetelmien mahdollistaminen ja EFHK STAR-menetelmien muutokset kiitoteille 04L/04R katsottiin tukevan taloudellista operointia (Finnair, Finavia, Fintraffic). Finnair kannatti myös EFHK:n lähtevien ja saapuvien lentojen tulovirtojen kääntämistä Suomen kaakkoisnurkassa - tämän katsottiin tukevan jatkuvan nousun ja jatkuvan liu'un menetelmiä. Muutos lyhentäisi tuloreittejä ja tarjoaisi paremman ennakoitavuuden lentoreitin ja profiilin suhteen erityisesti kiitotielle RWY15.

- EFHK STAR-menetelmiä 04L/04R tehdään näillä näkymin kaksi settiä:
 - Lyhyt STAR Lohjan ja Nummelan välistä. Tätä käytetään 1-kiitotien käytön yhteydessä
 - Pitkät STAR-menetelmät ovat nykyisen kaltaisia, vieden ilma-alukset myötätuuliin, josta vektoroidaan perus- ja loppuosalle.

6. Valvotun ilmatilan vaara-alueiden korvaaminen TRA-alueilla

Lausunnoissa nousi esille että muutoksen kokonaisuutta on vaikea analysoida tässä vaiheessa. Korostettiin; mikäli D-alueet korvataan TRA-alueilla, tulee TRA-alueilla luopua ilmatilaluokan mukaisesta palvelusta ja laitevaatimuksista (transponderi, 2 ilmailuradiota) kuten nyt tehdään D-alueiden varauksissa.

TRA-alueiden käytön yksityiskohdat, kuten alueen aktivointi ja purku, palvelutaso, porrastus, tiedottaminen ja karttajulkaisut ovat avoinna, mikä vaikeuttaa vaikutusarviota. Ongelmana katsottiin olevan myös se, että kaikkiin purjekoneisiin ei välttämättä saada radioyhteyttä lennon aikana, joten mahdollisia muutoksia TRA-alueissa ei pystytä välittämään lentäjille. Muutoksesta ollaan valmiita keskustelemaan ja etsimään ratkaisuja, jotka turvaavat harrasteilmailun toimintaedellytykset jatkossakin.

- Muutosta ei toteuteta hankkeen alkuvaiheessa, mutta tätä asiakokonaisuutta ei myöskään haudata – Työ siis jatkuu hankkeen käyttöönoton suhteen.

